

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Ylinen, Jari; Nikander, Riku

Title: Kuntoutuksen järjestämiseen liittyy monikanavaisesta rahoituksesta johtuvia ongelmia

Year: 2014

Version: Published version

Copyright: © Suo-men Lää-kä-ri-liit-to, 2014

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Ylinen, J., & Nikander, R. (2014). Kuntoutuksen järjestämiseen liittyy monikanavaisesta rahoituksesta johtuvia ongelmia. *Suomen Lääkärilehti*, 69(46), 3051.

<https://www.laakarilehti.fi/arkisto/keskustelua/kuntoutuksen-jarjestamiseen-liittyy-monikanavaisesta-rahoituksesta-johtuvia-ongelmia/>

JARI YLINEN

LT, dosentti, ylilääkäri
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
jari.ylinen@ksshp.fi

RIKU NIKANDER

TtT, professori, johtaja,
fysioterapeutti
Jyväskylän yliopisto,
GeroCenter-säätiö,
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
riku.p.nikander@jyu.fi

KIRJALLISUUTTA

- 1 Ylinen J, Nikander R. Terveystieteellisen tutkimuksen epätasa-arvo näkyy kuntoutuksessa. *Suom Lääkäril* 2014;69:2429.
- 2 Kela. Kelan kuntoutustilasto. http://www.kela.fi/vuositilastot_kelan-kuntoutus-tilasto
- 3 Pekkonen M, Männikkö K, Sörensen L, Alen M. Kelan järjestämään laitostuntoutukseen osallistuneiden terveyteen liittyvä elämänlaatu. *Suom Lääkäril* 2002;57:4953–8.
- 4 Nurminen J, Jatkola V. Lääkinnällinen kuntoutus. Valtiontalouden tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuskertomukset 193/2009.

Kuntoutuksen järjestämiseen liittyy monikanavaisesta rahoituksesta johtuvia ongelmia

Kiitämme Tiina Huuskoa pääkirjoitukseemme (1) esitetystä tilastotarkennuksista.

Kelan tilastojen mukaan harkinnanvaraiseen TULES-kuntoutukseen (yksilökuntoutus ja TULES-kurssit) osallistui 8 630 henkilöä, joka on alle 10 % kuntoutuksessa olleiden kokonaismäärästä, kuten pääkirjoituksessa todettiin. ASLAK-kursseilla kävi 13 520 henkilöä (2). Pääkirjoituksessa ei käsitelty vaikeavammaisten kuntoutukseen eikä ammatilliseen kuntoutukseen osallistuneita, joista huomattavalla osalla on TULES-diagnoosi. ASLAK-kurssille hakemienkin edellyttää B-lausuntoa, jossa on usein TULES-diagnoosi. Lähes kaikilla on esiintynyt joskus niskan, selän tai jonkun nivelen oireita, joten sen kirjaaminen ei ole ongelma. Kelan valintakriteerien mukaan se ei kuitenkaan saa aiheuttaa vajaakuntoisuutta. ASLAK-kuntoutajat eivät olekaan keskimäärin sen sairaampia kuin muu työväestö (3). Tämän ryhmän ei siten voi katsoa olevan erityisessä laitostuntoutuksen tarpeessa.

ASLAK ei siis ole TULE-kuntoutusta. ASLAKin tavoitteena on terveiden liikunta- ja elämäntapojen omaksuminen. Kun potilaalla on TULE-ongelma, se edellyttää usein siihen koh-

distuvia spesifejä kuntoutustoimenpiteitä. Terveystieteellinen tutkimus ei ole sitä, kuten olemme todenneet niiden TULE-potilaiden kohdalla, jotka on ohjattu virheellisesti ASLAK-kuntoutukseen. Kuntoutuksen järjestämiseen liittyy maassamme runsaasti ongelmia, kuten valtiontalouden tarkastusvirasto on todennut. Se on kehottanut kuntoutuksen ohjauksesta ja koordinoinnista vastaavaa STM:ää ja Kuntoutusasiain neuvottelukuntaa ryhtymään toimiin tilanteen korjaamiseksi (4).

Varhaisvaiheen TULE-ongelmat ovat niinkin yleisiä, että niiden hoitaminen kattavasti laitoksissa ei ole mahdollista – sitä varten on perusterveydenhuolto. Lisäksi kuntoutusta pitäisi toteuttaa tasa-arvoisesti ja sitä ASLAK-toiminta ei ole, sillä työterveyshuollon ulkopuolella olevat henkilöt ovat sen ulkopuolella. Lääketieteellistä lähtökohdista ajatellen Kelan tulisi käyttää veroluonteisesti kerättyjä varoja vaikuttavaksi osoitettuun kuntoutukseen. ■

Keskustelua-palstalla julkaistavien kirjoitusten enimmäispituus on 2 500 merkkiä. Toimitus lyhentää kirjoituksia tarvittaessa. Palstalle tarkoitetut kirjoitukset lähetetään osoitteeseen laakarilehti@laakarilehti.fi. Verkossa voi keskustella osoitteessa www.laakarilehti.fi